

JAARVERSLAG 2021

Colofon

Auteur Andrea Lokhoff

Datum Februari 2022

Versie 1

Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming
Regulusweg 11
Postbus 84051
2508 AB Den Haag
T 088 81 13 000
www.inspectiedienst.nl

© Copyright Dierenbescherming 2022

Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming.

Voorwoord

In 2021 verkeert het land nog altijd in de coronacrisis en de bijhorende maatregelen. Desondanks zijn de inspecties en controles doorgedaan. Gedurende het jaar heeft de LID inspecties op locatie behoedzaam en risicogericht uitgevoerd. COVID-19 heeft de medewerkers zelf ook af en toe te pakken gehad, maar gelukkig was men maar kortdurend afwezig. Herstel duurde soms langer. Het veranderende beleid van de overheid heeft er wel steeds toe geleid dat het LID coronaprotocol steeds is aangepast. Met de juiste maatregelen, beschermingsmiddelen en zelftesten hebben we de noodzakelijke inspecties en controles wel steeds kunnen laten doorgaan.

Daarmee stonden de inspecties ter plaatse en de routinecontroles onder druk. Maar toch zijn er 6.614 unieke dossiers behandeld door de 25 inspecteurs en circa 35 actieve vrijwilligers van de LID. Er zijn 14.470 inspecties uitgevoerd. Als gevolg van de inspecties zijn 1035 bestuursrechtelijke maatregelen genomen en 167 strafrechtelijke maatregelen. Er zijn 971 routinecontroles (304 administratieve inspecties en 667 inspecties ter plaatse) uitgevoerd bij inrichtingen die bedrijfsmatig gezelschapsdieren houden en/of verkopen zoals fokkers, pensions, tuincentra en dierenpeciaalzaken. Daarmee is het doel van 700 routinecontroles ruimschoots behaald.

De vrijwilligers van de LID hebben in 2021 900 inspecties uitgevoerd bij meldingen over licht verstoord dierenwelzijn, 265 nacontroles uitgevoerd en 77 vooronderzoeken gedaan.

Bedrijfsvoering

In de loop van 2021 was de formatie voor buiteninspecteurs compleet. De LID telt dan 25 inspecteurs, 21 van hen zijn gebonden aan een gebied, twee nationaal inzetbaar en er zijn twee coördinerend inspecteurs zonder eigen gebied. Het land is ingedeeld in 21 gebieden, vier clusters en twee poules. Aan het eind van het jaar is iedereen zover ingewerkt dat er zelfstandig kan worden gewerkt. De staf is lang onderbezet. In 2021 is het helaas nog niet gelukt om een nieuwe senior jurist te vinden. In de tweede helft van het jaar ontstaan er ook vacatures voor beleidsmedewerker, teamleider binneninspectie en twee binneninspecteurs.

Omdat de influx aan meldingen niet gelijk over het land is verdeeld, is het project burenhulp ingevoerd. Alle inspecteurs hebben individueel beloofd dat zij hulp bieden als het minder druk is, en hulp vragen als het (te) druk is. Als er een structureel gat ontstaat, kunnen de regionaal inzetbare inspecteurs worden ingezet.

De poule Zuid heeft helaas te kampen met langdurige uitval van een aantal inspecteurs. Door burenhulp, de regionaal inzetbare inspecteurs en de daadwerkelijke inzet van de coördinerend inspecteur heeft Zuid dit tot nu toe goed weten op te vangen.

Samenwerking

De relatie tussen het ministerie van LNV en de LID wordt nader omschreven en vastgesteld. De LID is een zelfstandig opererende stichting, die in opdracht van het ministerie van LNV handhaaft en toezicht houdt op het welzijn van huis- en hobbydieren. Voor het eerst in de geschiedenis van de LID is er een structurele begrotingstoelage voor de LID toegekend voor een periode van vijf jaar. De overheid draagt nu 80% van de kosten. In het jaar 2021 is het echter nog niet gelukt om het nieuwe convenant van 2018 door alle ketenpartners te laten tekenen. Wel wordt onderzocht of de stuurgroep, onder voorzitterschap van de ministeries van JenV en/of LNV, opnieuw bij elkaar kan komen om te bespreken hoe de samenwerking tussen de partijen op het gebied van toezicht en handhaving dierenwelzijn de samenwerking voortzetten.

In praktijk wordt er wel gewerkt volgens het in 2018 opgestelde, maar niet ondertekende, convenant. De meldingen verwaarlozing dierenwelzijn van hobby- en gezelschapsdieren worden vanuit het meldpunt 144 direct doorgezet naar de LID. De uitvoerende partijen, politie, LID en NVWA, zijn elkaars achtervang.

Onderzoeken

Het onderzoeksbureau PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. heeft in opdracht van het ministerie van LNV de voorgeschreven vijfjaarlijkse evaluatie uitgevoerd naar de werking van de LID. Halverwege 2021 verschijnt het rapport. PWC concludeert dat de LID een grotere rol en verantwoordelijkheid heeft gekregen bij het toezicht op en de handhaving van dierenwelzijn, als gevolg van de verschuiving van de eerstelijnsfunctie in de handavingsketen dierenwelzijn. PWC is van mening dat de LID deze nieuwe rol voortvarend heeft opgepakt. De onderzoekers spreken hun zorgen uit over het solistisch werken van de inspecteurs en over het (gebrek) aan afstemming in de keten op strategisch niveau. Tevens uit men bezorgdheid over het dan hoge ziekteverzuim, dat deels te wijten is aan de grote influx aan meldingen en de beperkte formatie.

De masterstudent Dana Visser verricht onderzoek naar de effectiviteit van het inzetten van bestuurs- en strafrecht en komt tot de conclusie dat met de mogelijkheid om afspraken met meewerkende diereigenaren te maken de meest efficiënte afhandeling van meldingen wordt gerealiseerd.

Accreditatie

De LID is een stichting die in opdracht en met bekostiging van het ministerie van LNV overheidstaken uitvoert in het kader van toezicht en handhaving dierenwelzijn. Het ministerie van LNV besloot dat de LID haar deskundigheid, onpartijdigheid en onafhankelijkheid moet aantonen door middel van een internationaal erkende accreditatie volgens de ISO- normering. De opdracht komt ook voort uit Europese regelgeving op dit terrein. De LID als organisatie wordt geaccrediteerd als keuringsinstelling, op grond van EN ISO/IEC 17020 norm. Deze norm schrijft voor dat de LID een intern kwaliteitsmanagement systeem moet opzetten, onderhouden en continue moet verbeteren. Dit betekent dat alle werkprocessen van de LID opnieuw beschouwd, beschreven en verbeterd moesten worden. Het nauwgezet volgen van de norm, heeft tevens als gevolg dat sommige nog niet beschreven of bestaande processen moesten worden ontwikkeld en functies worden gecreëerd. In 2020 is hiermee begonnen en in 2021 is de schriftelijke portfolio (de bewijsmiddelen dat de LID aan de artikelen van de norm voldoet) aan de Raad voor Accreditatie aangeboden. Dit leverde een aantal tekortkomingen op. Na een verbetertraject is het portfolio opnieuw ingediend en dit keer goedgekeurd. In het eerste kwartaal van 2022 vinden de volgende twee toetsen plaats.

Ultieme doel

In een utopische wereld is dierenverwaarlozing en –mishandeling uitgebannen en is de LID niet langer nodig. Tot het zover is, streeft LID ernaar om een goed functionerende, zichzelf permanent verbeterende organisatie te zijn. Voortdurend op zoek naar een optimale synergie tussen ketenpartners, zodat elke organisatie efficiënt kan optreden tegen misstanden op het gebied van dierenwelzijn. Wanneer wij elkaar versterken met ieders expertise, hulp en aanvulling kunnen we het meeste betekenen voor dierenwelzijn.

dr. Marc Jacobs, hoofd LID

Inhoudsopgave

1.	De Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming	1
2.	Resultaten	3
2.1	Dossiers	3
2.2	Inspecties	4
2.3	Routinecontroles	5
2.4	Inzet vrijwilligers	6
2.5	Bestuurs- en strafrechtelijke acties	8
2.6	Dieren	10
3.	Inspectiewerk onder de aandacht	11
4.	De organisatie	13
4.1	Personeel	13
4.1.1	Bestuurder en Raad van Toezicht	13
4.1.2	Directie en staf	13
4.1.3	Inspectie	13
4.2	Overige personeelszaken	14
4.2.1	Competentieontwikkeling en borging	14
4.2.2	Verzuim	14
4.2.3	Intimidatie en agressie	14
4.2.4	Klachten	14
5.	Financiën	15
5.1	Financiering	15
5.2	Realisatie 2021 subsidieverantwoording	15
5.3	Balans	16
	Bijlage I – Afkortingen- en Begrippenlijst	17
	Bijlage II – Werkzaamheden	20
	Bijlage III – Handhavingsketen en proces LID	21

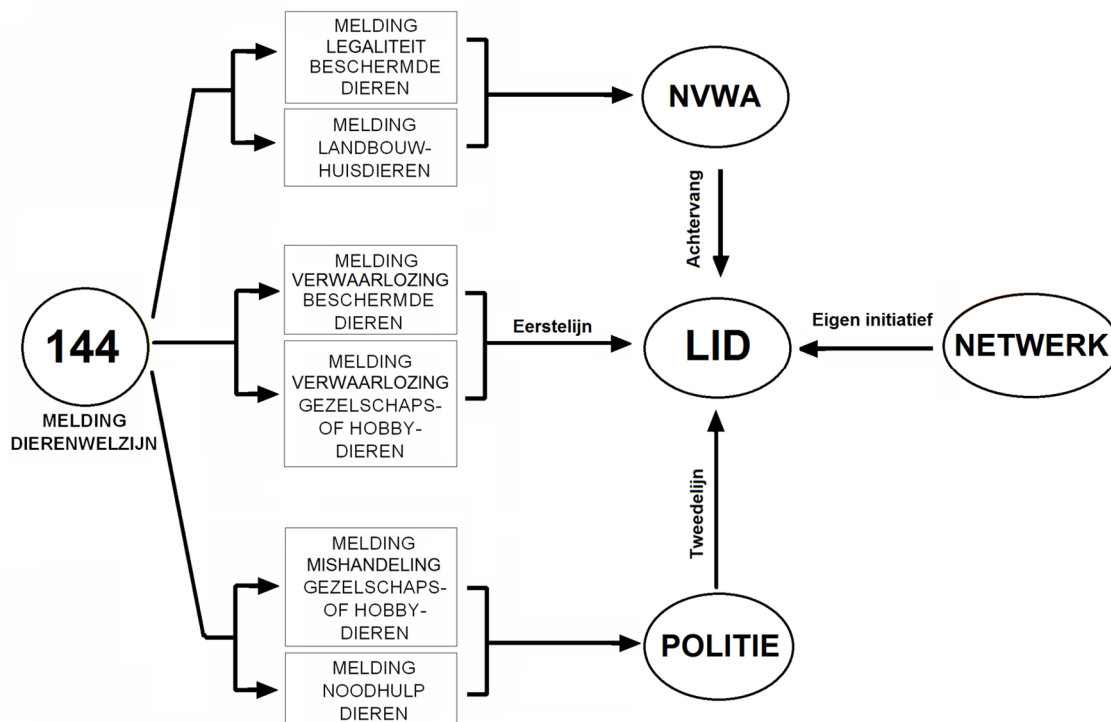
1. DE LANDELIJKE INSPECTIEDIENST DIERENBESCHERMING

In 1986 werd de Stichting Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) opgericht. De LID werkt aan het waarborgen en waar nodig verbeteren van het welzijn van dieren, en zet zich in om naleving van de wetgeving gericht op dierenwelzijn te bevorderen. In het dagelijkse inspectiewerk maken de inspecteurs van de LID hiervoor gebruik van de door de overheid aan hen toegekende opsporings- en toezichthoudende bevoegdheden. Zij doen bijvoorbeeld willekeurige controles bij bedrijfsmatige houders van gezelschapsdieren, zoals dierenwinkels, fokkers en handelaren. Daarnaast voeren zij inspecties uit naar aanleiding van meldingen of signalen uit hun netwerk.

Wanneer een inspecteur overtredingen vaststelt, zal hij of zij door het maken van afspraken of door het inzetten van bestuurs- en/of strafrecht de situatie voor het dier proberen te verbeteren. De eigenaar van een dier kan bijvoorbeeld gedwongen worden om een dierenarts te bezoeken of de huisvesting in orde te maken. Ook kan in overleg met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), onderdeel van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), of de Officier van Justitie worden besloten om een dier weg te halen.

De Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) is een stichting die onderdeel uitmaakt van de consolidatiekring van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren (Dierenbescherming). De LID is hoofdzakelijk belast met publiekrechtelijke activiteiten en legt daarover verantwoordelijkheid af aan het ministerie van LNV. De LID gaat in het werk uit van de intrinsieke waarde van het dier. Daarbij staan de gezondheid en het welzijn van het individuele dier in het werk van de LID centraal.

De LID is, samen met de politie, verantwoordelijk voor de handhaving op het gebied van gezelschapsdieren. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt met de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) over de verdeling van meldingen betreffende hobbymatig gehouden landbouwhuisdieren, waarbij de LID in beginsel verantwoordelijk is voor kleine aantallen gehouden paarden/pony's, ezels, kippen en overig pluimvee. Een beschrijving van de taken is te vinden in bijlage II van dit jaarverslag.

De LID richt de werkzaamheden in het veld op de volgende kerntaken:

- 1.1 Handhaving naar aanleiding van meldingen uit de eerste en tweede lijn
- 1.2 Ondersteuning en samenwerking met ketenpartners
- 1.3 Inspecties op eigen initiatief en naar aanleiding van signalen uit het netwerk
- 1.4 Toezicht door middel van routinecontroles
- 1.5 Behandeling van meldingen licht verstoord dierenwelzijn door vrijwilligers

De LID opereert binnen het handhavingsveld dierenwelzijn in een keten, waarbinnen samenwerking een essentieel onderdeel is voor optimale gang van werkprocessen en de onderlinge versterking van elkaars specialiteiten. Ondanks de - in verhouding tot de overige ketenpartners - geringe omvang van de organisatie neemt de LID in alle gremia frequent deel aan overlegstructuren en participeert de LID in handhavingsprojecten. Het handhavingsdomein dierenwelzijn kent een grote mate van dynamiek. Gezien de integrale aanpak van de handhaving hebben externe ontwikkelingen bij ketenpartners directe invloed op het werk van de LID.

Dierenbescherming¹

De LID maakt als stichting onderdeel uit van de consolidatiekring van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren en neemt op basis van een overeenkomst diverse faciliteiten en diensten bij de Dierenbescherming af. De LID informeert de Dierenbescherming over algemene trends en ontwikkelingen in het werk.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit²

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) is opdrachtgever voor de LID en bekostigt de LID voor het grootste deel. In 2021 heeft de LID diverse overleggen gevoerd met het ministerie van LNV. Deze overleggen hadden onder andere betrekking op de subsidie, het werk van de LID, ontwikkelingen in de keten, ontwikkeling van wetgeving en beantwoording van Kamervragen.

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Ministerie van Justitie & Veiligheid

Het ministerie van Justitie & Veiligheid (JenV) draagt ook een deel bij aan de financiering van de LID en is eindverantwoordelijke voor het functioneren van de politie³. In 2021 heeft de LID overleg met JenV in het kader van de samenwerking met de politie.

Ministerie van Justitie
en Veiligheid

¹ www.dierenbescherming.nl/inspectiedienst

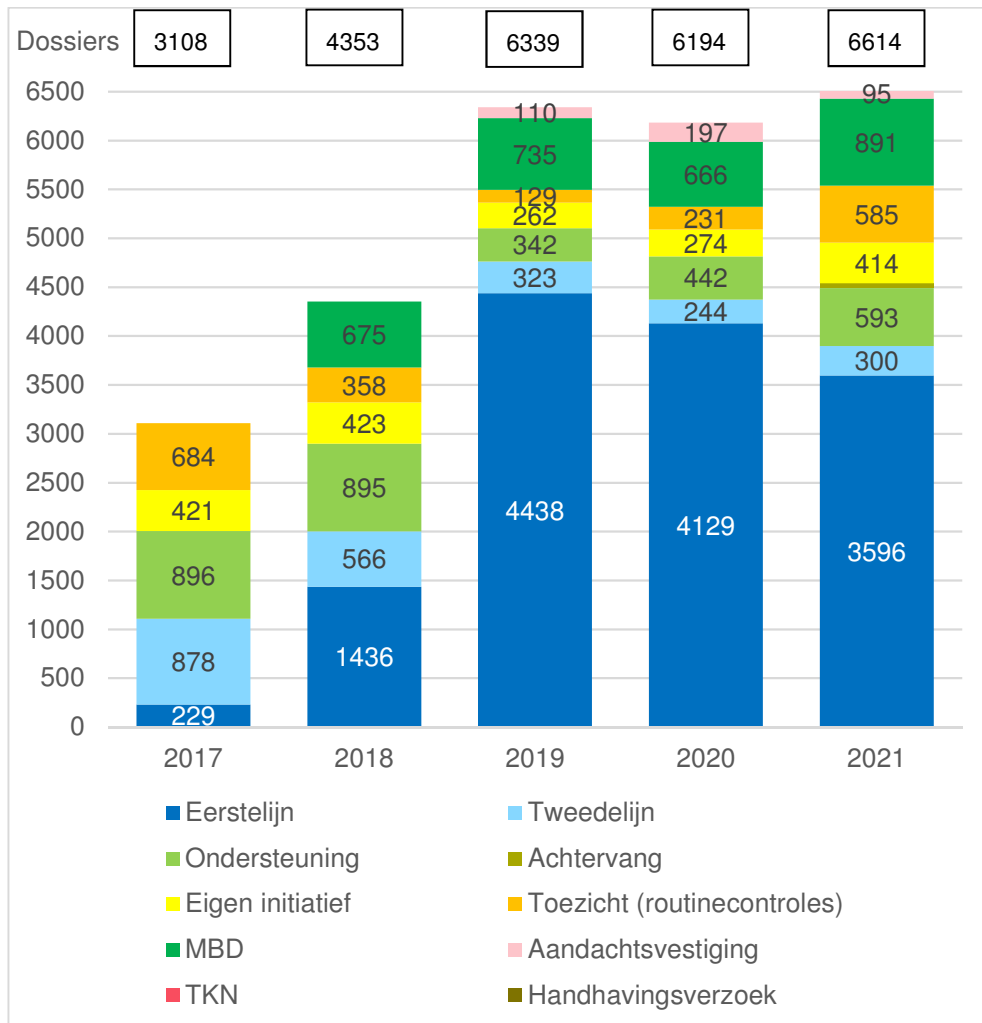
² www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-landbouw-natuur-en-voedselkwaliteit

³ www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/politie/organisatie-politie

2. RESULTATEN

2.1 Dossiers

De LID heeft in 2021 in 6.614 dossiers één of meerdere inspecties verricht. Dit is een lichte stijging van 6,8% ten opzichte van het voorgaande jaar (6.194 dossiers).

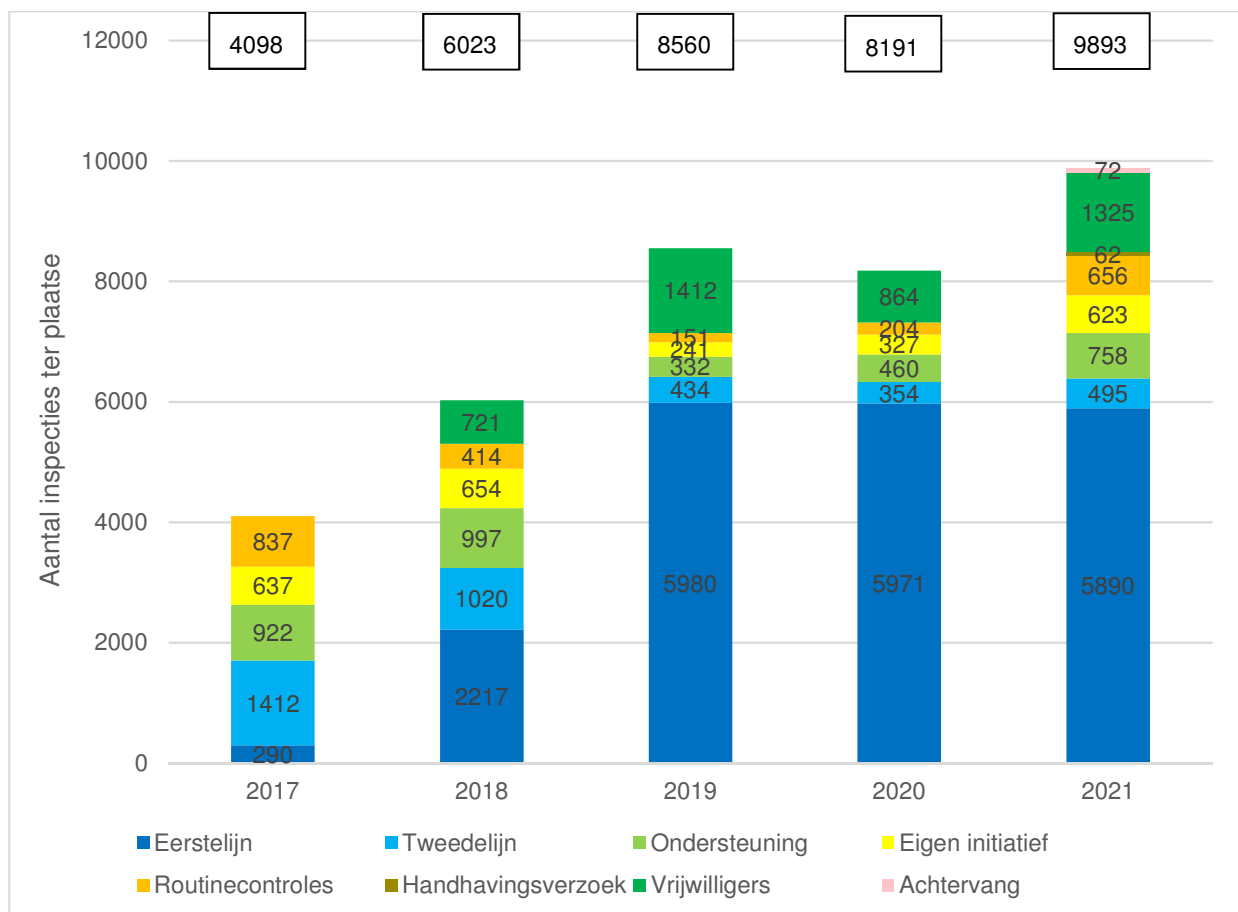
Figuur 1. Aantal dossiers waarin inspecties zijn verricht in 2017-2021

2.2 Inspecties

Een dossier bevat in de meeste gevallen meerdere inspecties, aangezien er bij geconstateerde misstanden ten minste een tweede inspectie, de hercontrole, wordt uitgevoerd. In 2021 heeft de LID in totaal 14.470 inspecties verricht, dit is een stijging van 6,6% ten opzichte van 2020 (13.575 inspecties).

Van de 14.470 inspecties in 2021 waren 4.577 een administratieve inspecties, dit is iets minder dan in 2020 (5.384 inspecties). De rest, 9.893 inspecties, werden in 2021 ter plaatse verricht, iets meer dan in 2020 (toen 8.191)

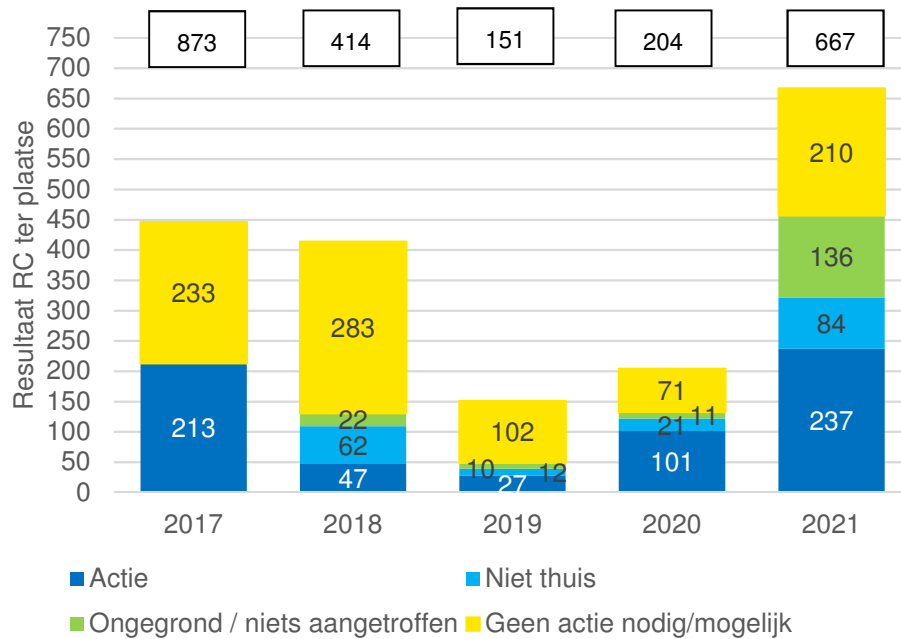
In 2021 waren maatregelen ter voorkoming van verspreiding van COVID-19 nog steeds van kracht, maar inspecteurs en vrijwilligers werden hierdoor iets minder beperkt in hun werk ter plaatse dan in 2020. Het aantal inspecties ter plaatse door vrijwilligers was in 2021 weer bijna op het niveau van voor Corona en ook routinecontroles konden in 2021 weer uitgevoerd worden.

Figuur 2. Inspecties ter plaatse per kerntaak in 2017-2021

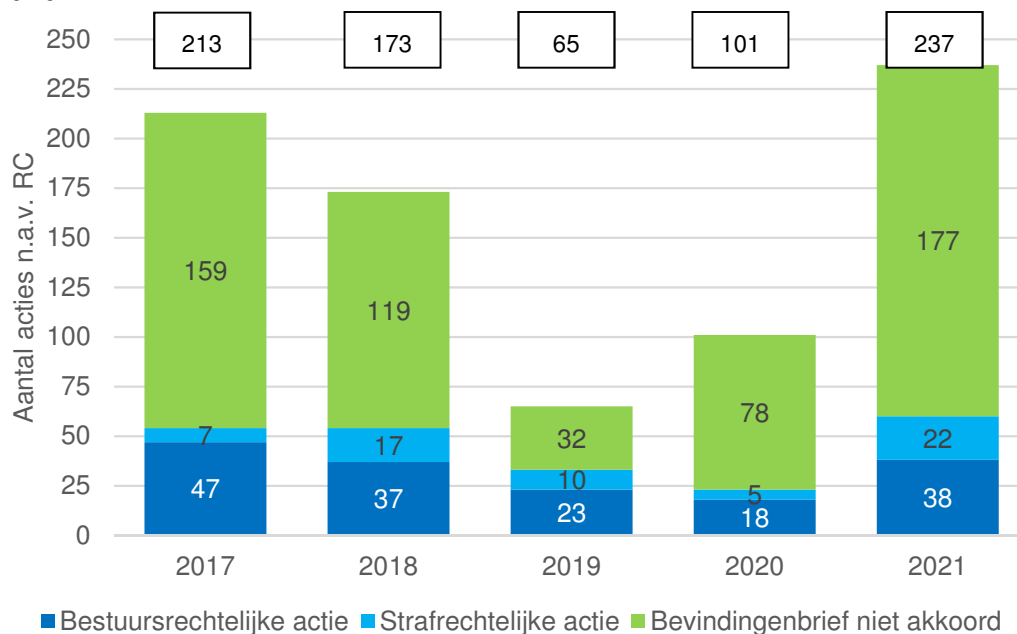
2.3 Routinecontroles

In 2021 heeft de LID 667 routinecontroles ter plaatse en 304 administratieve inspecties uitgevoerd bij inrichtingen die bedrijfsmatig gezelschapsdieren opvangen of verhandelen, zoals fokkers, pensions, tuincentra en dierenspecialzaken.

Figuur 3. Resultaat routinecontroles ter plaatse in 2017-2021

De LID heeft in 2021 aan 111 bedrijven een bevindingenbrief akkoord verstuurd en aan 177 bedrijven een bevindingenbrief niet akkoord verstuurd. Daarnaast zijn in 2021 in totaal 38 bestuursrechtelijke en 22 strafrechtelijke acties genomen.

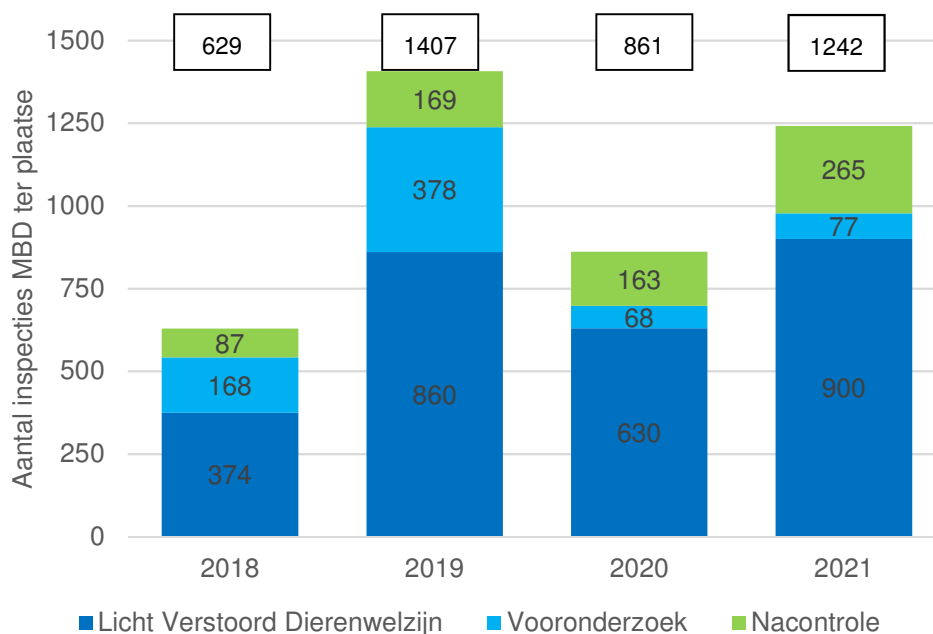

Figuur 4. Acties naar aanleiding van routinecontroles in 2017-2021

2.4 Inzet vrijwilligers

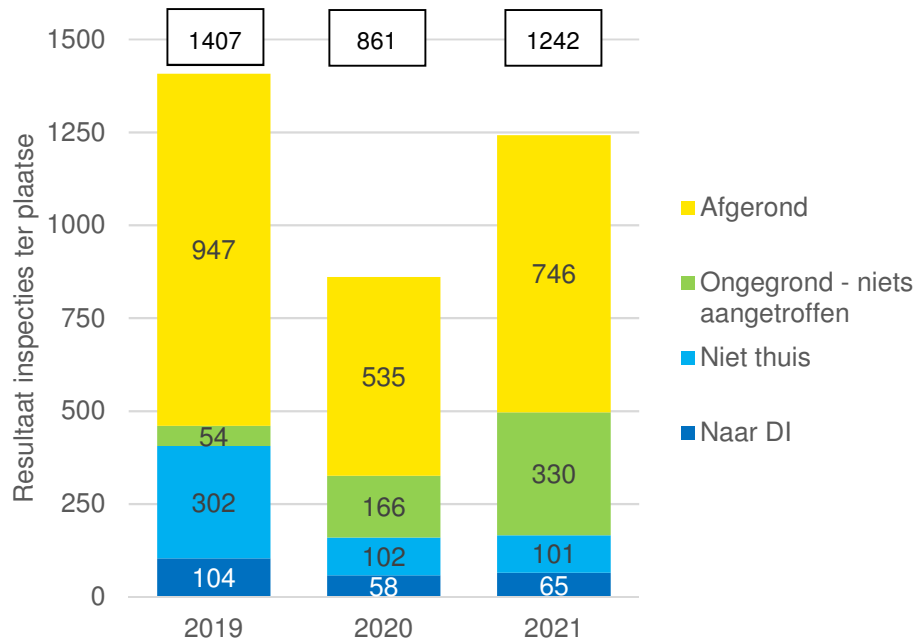
De LID heeft in 2021 afscheid genomen van een aantal vrijwillige medewerkers buitendienst (MBD) die niet actief waren of niet optimaal functioneerden. Daarna is werving van nieuwe vrijwilligers, vooral voor gebieden in Nederland waar nog geen vrijwilligers actief waren, in gang gezet. De inzet van de vrijwilligers wordt begeleid door twee coördinatoren, waarmee uniformiteit en professionaliteit van de vrijwilligers wordt gewaarborgd. In 2021 zijn 1242 inspecties ter plaatse uitgevoerd door een vrijwilliger, een stijging ten opzichte van 2020, het jaar waarin door COVID-maatregelen de vrijwilligers periodes niet ingezet konden worden.

De MBD zijn 900 keer ter plaatse gegaan naar aanleiding van een eerstelijns melding van licht verstoord dierenwelzijn. Daarnaast zijn de MBD in totaal 77 keer ter plaatse gegaan met als doel een vooronderzoek te doen en zo aanvullende informatie te vergaren voor de inspecteur. De vrijwilligers zijn 265 keer ter plaatse gegaan om een nacontrole uit te voeren, om een oogje in het zeil te houden bij locaties nadat de inspecteur het dossier heeft afgerond.

Figuur 5. Aantal en soort inspecties uitgevoerd door vrijwilligers in 2018-2021

Bij 330 inspecties naar aanleiding van een melding van licht verstoord dierenwelzijn en vooronderzoeken bleek er sprake te zijn van een ongegronde melding of werden er geen dieren aangetroffen. Daarnaast stonden de vrijwilligers in totaal 101 keer voor een dichte deur. In 65 gevallen was het nodig om alsnog een inspecteur bij het dossier te betrekken.

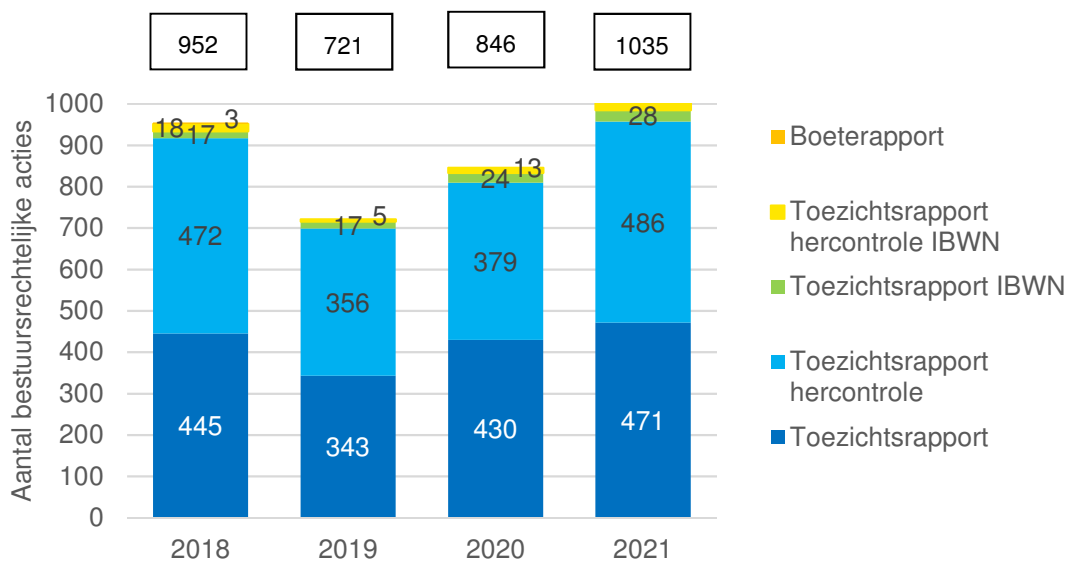

Figuur 6. Resultaat inspecties uitgevoerd door vrijwilligers in 2019-2021

2.5 Bestuurs- en strafrechtelijke acties

Bestuursrechtelijke acties

Indien een inspecteur van de LID een overtreding van de wettelijke regels voor dierenwelzijn constateert, kan deze een toezichtsrapport of boete-rapport opstellen ten behoeve van de inzet van bestuursrechtelijke handhaving door RVO. In 2021 hebben de inspecteurs van de LID in totaal 499 toezichtsrapporten geschreven, waarvan 28 ten behoeve van in-bewaring name van dieren. Daarnaast hebben de inspecteurs 536 toezichtsrapporten hercontrole geschreven, waarvan 50 ten behoeve van in-bewaring name van dieren en 1 boeterapport.

Figuur 7. Bestuursrechtelijke acties in 2018-2021

In bewaring genomen dieren

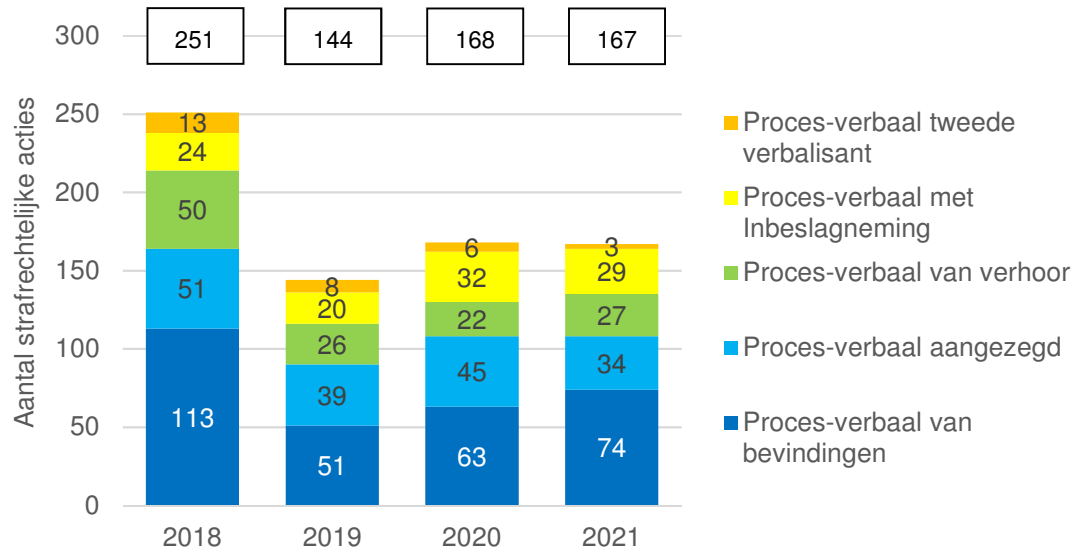
In 66 dossiers heeft RVO dieren bestuursrechtelijk in bewaring genomen in 2021, dit is een flinke toename ten opzichte van 2020 (toen 36 dossiers). In 2021 zijn er in totaal 671 dieren in bewaring genomen, dit is voor het tweede jaar op rij een flinke stijging ten opzichte van 2020 waarin 405 dieren in bewaring werd genomen.

Tabel 1: aantal in bewaring genomen dieren in 2021

Diersoort	Aantal	Diersoort	Aantal
Katten	271	Paarden/pony's	20
Konijn/knaagdieren	180	Hobbydieren	13
Honden	112	Pluimvee	1
Vogels	74		

Strafrechtelijke acties

Indien de LID een overtreding van de wettelijke regels voor dierenwelzijn constateert, kan de LID een overtreding rapporteren aan het OM (onderdeel Functioneel Parket) door middel van een proces-verbaal ten behoeve van een strafrechtelijke vervolging. In 2021 heeft de LID in totaal 167 strafrechtelijke acties ondernomen.

Figuur 8. Strafrechtelijke acties in 2018-2021

In beslag genomen dieren

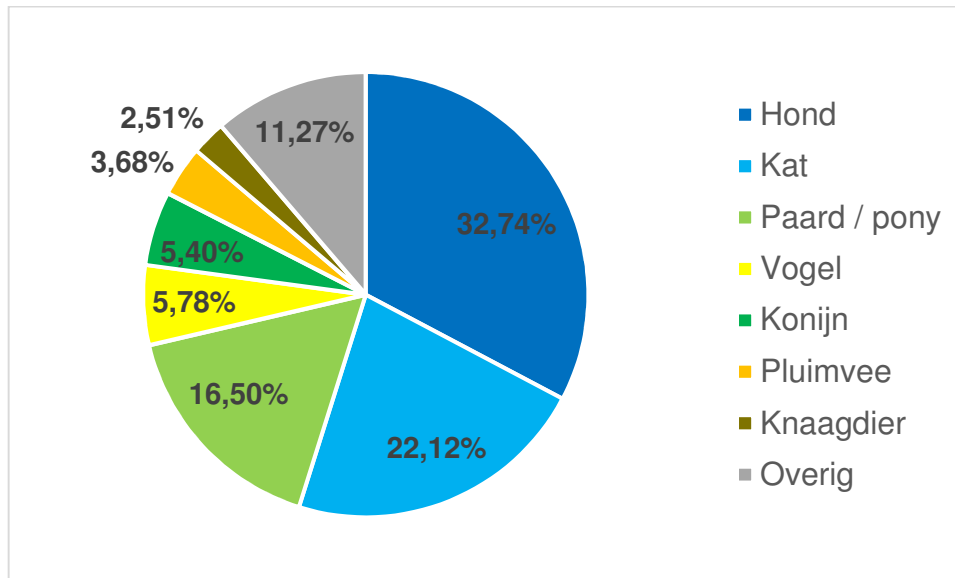
De LID heeft in 2021 249 dieren strafrechtelijk in beslag genomen in 26 afzonderlijke dossiers. Dit zijn minder dieren dan in 2020, toen zijn er 367 dieren in 32 afzonderlijke dossiers in beslag genomen. De grootste groep dieren betreft pluimvee, dit betreft echter slechts 2 dossiers. Terwijl de in beslag genomen honden van 11 adressen afkomstig waren.

Tabel 2: aantal in beslag genomen dieren in 2021

Diersoort	Aantal	Diersoort	Aantal
Pluimvee	101	Hobbydieren	10
Katten	54	Konijn/knaagdieren	4
Honden	45	Paarden/pony's	1
Vogels	34		

2.6 Dieren

De LID heeft in 2021 voornamelijk inspecties uitgevoerd bij honden, katten en paarden/pony's. In 71,36% van het totaal aantal dossiers waar de LID in 2021 mee te maken heeft gehad betrof het één van deze diersoorten.

Figuur 9. Diersoorten betrokken in de dossiers in 2021

Conditie dieren

De dieren waarover melding is gedaan waren in de meeste gevallen te dun, of hadden vacht- en/of huidproblemen. Maar ook verzorging die door specialisten gegeven moet worden, zoals hoefbekappen en wondverzorging ontbrak regelmatig. Dit is ook terug te zien in de aard van de meldingen die gedaan zijn in 2021, waarbij het voornamelijk het ontbreken van de juiste veterinaire zorg, ontbreken van voldoende geschikte voeding/water, ontbreken van juiste algehele zorg en huisvesting betrof.

Tabel 3: meest voorkomende conditie van de dieren uit melding in 2021

Conditie	%	Conditie	%
Te dun	14,3	Ziek	3,2
Vacht/huidprobleem	11,5	Gewond	3,1
Hoeven / nagels	4,6		

Tabel 4: aard van meest voorkomende meldingen in 2021

Aard melding	%	Aard melding	%
Veterinaire zorg	16,6	Huisvesting	12,4
Voer / water	14,4	Huisvesting buiten	11,8
Verzorging	12,6	Huisvesting binnen	7,7

3. INSPECTIEWERK ONDER DE AANDACHT

Houdt als eigenaar ook het gebit van uw dier in de gaten. Dit is zéér pijnlijk, kat gaat binnenkort naar een dierenarts.

Twee honden direct in bewaring genomen i.v.m. sterke verwaarlozing en slechte huisvesting.

Konijnen in te kleine en onhygienische huisvesting. Na het toepassen van bestuursrecht is dit aangepast.

Duiven in vervuilde kooi / bench. Deze duiven gaat het beter krijgen door inzet bestuursrecht.

De Scandinavische opbergbak is geen optie als huisvesting voor slangen.

Oehoe in de slaapkamer, kan niet! Deze dieren moeten in een volière gehouden worden.

Hond met erg veel tandsteen en een tumor aan zijn bek. Eigenaar moet onder bestuursdwang met hond naar de dierenarts.

Dit gebeurt er als je niet op tijd behandelt tegen niesziekte. Oog moet onder bestuursdwang verwijderd worden.

Vinkenslagkooi: maanden in een verduisterde kooi zodat hij mooi gaat zingen. De vogel lijdt hieronder, dus eigenaar moet andere hobby zoeken.

Onder bestuursdwang naar dierenarts, intensieve behandeling gestart voor verwaarloosde huidontsteking.

Hier 'woont' een grasparkiet, gaat onder bestuursdwang een schone kooi krijgen. Ook grasparkieten hebben recht op een schoon huis.

9 katten uit zwaar vervuilde woning in bewaring genomen en medisch na laten kijken. Voor de eigenaar loopt een hulpverleningstraject.

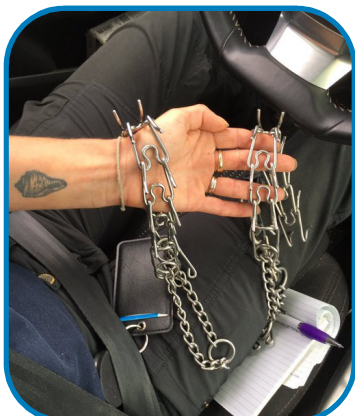
Deze ezel aangetroffen. Tegen eigenaar wordt proces-verbaal opgemaakt, afspraak met hoefsmid is gemaakt.

Bouvier met ernstig vervilde vacht. Na gesprek met eigenaar en bestuursrecht weer goed in zijn vacht.

Oude dichte wond en vervilting grote delen vacht. Eigenaar dient voor weekend een dierenarts te consulteren.

Zojuist meerdere prikbanden tijdens een training bij een hondenschool in beslag genomen. Laat je goed informeren. Je dier trainen kan ook op een pijnloze en positieve wijze!

Vandaag 5 ratten in bewaring genomen die in deze ernstig vervuilde kooi leefden.

Kippen en hanen in te kleine en vervuilde huisvesting. Eigenaar mocht ze van woningbouw niet meer in tuin houden. Onder bestuursrecht krijgen ze betere huisvesting.

4. DE ORGANISATIE

4.1 Personeel

4.1.1 Bestuurder en Raad van Toezicht

De LID is een stichting met een Raad van Toezicht en een bestuurder.

4.1.2 Directie en staf

Het hoofd van de LID, dr. Marc Jacobs, geeft dagelijks leiding aan de organisatie en heeft de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de taken. De publieke kant van de bedrijfsvoering is eveneens gemandateerd aan het hoofd LID. Samen met de leidinggevende binneninspectie, de beleidsmedewerker, de jurist en een managementassistent vormde hij in 2021 het onderdeel 'directie en staf'.

Tabel 5: formatie LID in 2021 (FTE)

Directie en staf	
Hoofd	1,05
Beleidsmedewerker	0,95
Jurist	0,95
Managementassistent	0,84
Leidinggevende binneninspectie	1,00
Inspectie	
Buiteninspecteurs	24,00
Coördinerend inspecteurs	2,00
Binneninspecteurs	3,60
Medewerkers binneninspectie	3,00
Vrijwilligers (MBD)	35,00
Totaal	37,39

4.1.3 Inspectie

Buiteninspecteurs

De twee coördinerend inspecteurs, 21 districtsinspecteurs (DI) en twee regio-inspecteurs (RI) werken in de buitendienst en zijn allen buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA) en toezichthouder. Zij verrichten handhavingstaken in het kader van strafrechtelijke en bestuursrechtelijke onderzoeken. De inspecteurs maken waar nodig gebruik van opsporingsbevoegdheden die door het ministerie van JenV zijn toegekend én van hun toezichthoudende bevoegdheden die zijn toegekend door het ministerie van LNV.

Binneninspectie

Op de binneninspectie (BI) werkten in 2021 vier binneninspecteurs, die buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA) en toezichthouder zijn. De hoofdtaken van een binneninspecteur zijn het screenen van meldingen, kwaliteitsbewaking, backoffice en administratie. Vijf medewerkers binneninspectie verzorgen de bemensing van de telefoon en zijn daarmee het eerste contactpunt voor (betrokkenen van) meldingen en (mede-)handhavers. Middels taakaccenten richt een deel van de medewerkers zich op de administratieve ondersteuning van de handhavende taken van de LID, de overige medewerkers hebben hun taakaccent liggen bij de vrijwillige medewerkers buitendienst (MBD). De coördinatoren vrijwillig Medewerkers Buitendienst vallen ook onder de binneninspectie.

Vrijwilligers

De medewerkers buitendienst zijn vrijwilligers die onder andere n.a.v. een melding van licht verstoord dierenwelzijn onderzoek ter plaatse kunnen uitvoeren om te verifiëren of er inderdaad geen sprake is van een overtreding van de wet- en regelgeving, maar het dierenwelzijn wel verbeterd kan worden. Wanneer er toch sprake blijkt van een overtreding zal de melding alsnog in behandeling worden genomen door een inspecteur. Wanneer er geen sprake is van een overtreding kan de vrijwilliger het gesprek aangaan met de eigenaar over mogelijkheden tot verbetering van dierenwelzijn. Naast de meldingen licht verstoord dierenwelzijn kunnen de vrijwilligers een vooronderzoek en/of nacontrole ter plaatse uitvoeren op verzoek van een districtsinspecteur. De vrijwilligers koppelen hun bevindingen terug aan en worden gecoördineerd door de binneninspectie. Zij worden in het veld aangestuurd door de districtsinspecteur en de binneninspectie.

4.2 Overige personeelszaken

4.2.1 Competentieontwikkeling en borging

De inspecteurs van de LID zijn allemaal buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA) en toezichthouder. Zij beschikken allen over vergelijkbare basisvaardigheden, maar met verschillende disciplines, specialisaties en vooropleidingen. De LID kent al jaren een redelijk stabiele bezetting van mensen, waardoor kennis en kunde gewaarborgd blijven binnen de dienst. Voor het behouden van hun BOA-status volgen de inspecteurs jaarlijks een Permanente Her- en Bijscholing (PHB) cursus. Daarnaast nemen inspecteurs deel aan specifieke cursussen en opleidingsdagen die onder andere worden georganiseerd in samenwerking met de NVWA en vindt er intern regelmatig (juridische) scholing plaats. In 2021 heeft de LID geïnvesteerd in het opleiden van de nieuw geworven inspecteurs en het opzetten van een (online) basisopleiding voor inspecteurs.

4.2.2 Verzuim

In 2021 lag het ziekteverzuim bij de LID op 7,7%. Dit verzuim is te verklaren omdat 4 inspecteurs van de poule Noord langdurig zijn uitgevallen door niet werk gerelateerde klachten. Voorts heeft de LID in 2021 nog steeds de druk gevoeld door de verhoogde werklast i.v.m. de nieuwe werkwijze in combinatie met de benodigde inspanning om de nieuwe inspecteurs te werven en op te leiden. Daarnaast heeft de COVID-19 pandemie en de daarvoor benodigde aangepaste protocollen ook zijn tol gehad binnen de LID. In 2021 heeft de LID opnieuw aandacht geschonken aan de mentale gezondheid van de medewerkers door deelname aan het Mental Check-up preventieprogramma (MCU). Een individueel gesprek heeft plaatsgevonden met een externe psycholoog om zo psychische klachten vroegtijdig te signaleren, en overbelasting en burn-out te voorkomen.

4.2.3 Intimidatie en agressie

Bij de uitvoering van hun werk kunnen de inspecteurs geconfronteerd worden met intimidatie en agressie. De LID registreert zowel fysieke als verbale agressie tegen medewerkers. De LID heeft dan ook extra aandacht voor veilig werken. Als werkgever is de LID faciliterend en stelt binnen het redelijke beschermende kleding en veiligheidsmiddelen ter beschikking. De LID informeert het personeel over wijzigingen op het gebied van veiligheid en veilig werken in het veld. Wet- en regelgeving wordt bij herhaling onder de aandacht van het personeel gebracht. In 2021 zijn er 44 incidenten m.b.t. agressie en/of bedreigingen tegen inspecteurs geregistreerd. Dit is meer dan in 2020 (17 formulieren), dit is te verklaren doordat het in 2021 makkelijker is gemaakt om incidenten te rapporteren in het reguliere registratiesysteem. Iedere melding krijg opvolging doordat de coördinerend inspecteur en/ of het hoofd contact zoeken met de meldende inspecteur. Bij iedere bedreiging of vorm van agressie is daarbij het beleid dat aangifte wordt gedaan, de LID monitort of het OM de vervolging oppakt. Bij het (vermoeden van) niet oppakken van de vervolging, spant de LID zich in om alsnog op vervolging aan te sturen. Al dan niet met de hulp van de toezichthouder.

4.2.4 Klachten

In 2021 zijn 24 klachten geregistreerd. Hiervan zijn 3 klachten als deels gegrond beoordeeld. Klachten kunnen worden ingediend via het klachtenformulier op de website. Telefonische klagers worden doorverwezen naar dit formulier. In een enkel geval komt een klacht via e-mail binnen. Een medewerker binnendienst LID is opgeleid tot klachtencoördinator. De medewerker ontvangt, beoordeelt en behandelt alle binnengekomen klachten en vraagt daarbij input aan jurist en andere collega's.

5. FINANCIËN

De bestuurder heeft in december 2020 de begroting vastgesteld, nadat aan haar voorgenomen besluit tot vaststelling goedkeuring is verleend door de RvT.

5.1 Financiering

Met het ministerie van LNV en JenV zijn afspraken gemaakt over de toekenning van subsidies voor een totaalbedrag van €2.800.000. Naast de subsidie van de ministeries ontvangt de LID jaarlijks enkele giften van particulieren en draagt de Dierenbescherming bij om het exploitatieresultaat op €0,- te laten eindigen.

In 2021 heeft de LID een uitzonderlijk hoog bedrag op nalatenschappen gerealiseerd van ruim 1,1 miljoen euro. Dit betekent dat de Dierenbescherming geen bijdrage heeft hoeven doen. Daarnaast heeft dit erin geresulteerd dat de LID, bij uitzondering, een winst heeft behaald. Het positieve exploitatieresultaat zal worden opgenomen als een reserve, waarmee het eigen vermogen van de LID groeit. Het toekomstige verlies van de LID over 2022, en mogelijk met uitloop in 2023, zal van deze reserve worden onttrokken. Dit zal vervangend zijn voor (een deel van) de bijdrage van de Dierenbescherming zolang deze reserve bestaat.

5.2 Realisatie 2021 subsidieverantwoording

Tabel 6. Begroting en realisatie 2021 conform subsidieverantwoording accountant

	Realisatie 2021		Begroting 2021	
Baten				
Baten subsidies van overheden (*1	€	2.484.683	€	2.800.000
Bijdrage van Bedrijven	€	186.891	€	186.891
Baten van particulieren	€	1.119.060	€	25.000
Overige Baten	€	45.357	€	464.288
Totaal baten	€	3.835.991	€	3.476.179
Lasten				
Personeelskosten	€	2.559.165	€	2.853.715
Algemene kosten	€	546.009	€	622.465
Totaal lasten	€	3.105.174	€	3.476.180
Exploitatie resultaat				
	€	730.817	€	0

*1) = Baten subsidies van overheden

Op basis van het subsidiebesluit over het jaar 2021 van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben wij in de begroting 2021 een subsidiebedrag opgenomen van € 2.800.000. Wegens een onderbesteding van de subsidiabele kosten van € 315.462, verwachten wij een definitieve subsidie-vaststelling van € 2.484.683. Dit is reeds in bovengenoemde cijfers verwerkt onder de post [8226-Opbrengst Subsidie Overige Overheden].

5.3 Balans

Tabel 7. Balans van de stichting per jaareinde 2020 en 2021

(x €1)	31-12-2021	31-12-2020
Activa		
Materiele vaste activa	€ 4.798	€ 4.963
Vorderingen en overlopende activa	€ 266.390	€ 339.046
Liquide middelen	€ 0	€ 0
Totaal activa	€ 271.188	€ 344.009
Passiva		
Fondsen en reserves	€ 730.817	€ 0
Voorzieningen	€ 30.368	€ 29.074
Kortlopende schulden en overlopende passiva	€ -489.996	€ 314.935
Totaal passiva	€ 271.188	€ 344.009

BIJLAGE I – AFKORTINGEN- EN BEGRIPPENLIJST

Afkortingen

JenV	Ministerie van Justitie en Veiligheid
LID	Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
OM	Openbaar Ministerie
PV	Proces-Verbaal
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Begrippen

Administratieve inspectie	Werkzaamheden waarmee aanvullende informatie ten behoeve van het dossier wordt verzameld, zoals bevestigingen van systemen, contact met diereigenaar / dierenarts / ketenpartners om beweringen te verifiëren of aanvullende informatie te vergaren, of het schrijven van een toezichtsrapport op basis van een PV bevindingen van de politie (bestuursrecht op afstand).
Beschermde dieren	Diersoorten die beschermd worden krachtens de Wet natuurbescherming.
Bestuursrechtelijke actie	Indien de LID een overtreding van de wettelijke regels voor dierenwelzijn constateert, kan de LID een toezichtsrapport en/of een boete-rapport opstellen ten behoeve van de inzet van bestuursrechtelijke handhaving door RVO. Deze handelingen zijn gericht op het bevorderen van de naleving van wet- en regelgeving en het herstellen en/of beëindigen van een overtreding.
Bestuursrechtelijke maatregelen	Het door bestuursorganen optreden tegen het overtreden van wettelijke regels met betrekking tot het houden van en de omgang met dieren door het inzetten van herstelsancties zoals een Last onder bestuursdwang, Last onder Dwangsom of een Bestuurlijke Boete.
Bestuursrecht op afstand	De LID doet op basis van de bevindingen van de politie (die ter plaatse is geweest) een verzoek voor inzet van een bestuursrechtelijk traject bij RVO. De LID is zelf niet ter plaatse geweest.
Bevindingenbrief	Een brief naar aanleiding van een routinecontrole waarin de afwijkingen staan opgesomd die op grond van het Besluit houders van dieren zijn geconstateerd.
Convenant	Convenant samenwerking dierenhandhaving van 24 oktober 2011, gepubliceerd in de Staatscourant Nr. 20388 van 14 november 2011.
Dierenmishandeling	Zoals beschreven in Artikel 2.1 van de Wet Dieren: “zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen”.

Dierenpolitie	Taakaccenthouders handhaving dierenwelzijn en opsporing dierenleed, werkzaam bij de politie.
Dierenverwaarlozing	Zoals beschreven in Artikel 2.2 van de Wet Dieren: "aan dieren de nodige verzorging onthouden".
Eerstelijns handhaving	Het in behandeling nemen van een melding aangaande gezelschapsdieren en hobbymatig gehouden landbouwhuisdieren die een indicatie bevatten van een overtredingssituatie. Deze meldingen kunnen via Meldpunt 144, de NVWA en de politie bij de LID terecht komen. Bij eerstelijns handhaving maakt de LID ter plaatse de afweging of in opdracht van RVO een bestuursrechtelijk traject gestart wordt en/of een strafrechtelijk traject geïnitieerd wordt, waarbij de LID rapporteert aan het Functioneel Parket (OM).
Eigen initiatief	Een inspectie die wordt ingezet op basis van een eigen waarneming of signaal vanuit het eigen netwerk dat de wettelijke regels op het gebied van dierenwelzijn worden overtreden. Daarnaast kan de LID op verzoek van RVO een inspectie inzetten, een zogenaamd handhavingsverzoek.
Gezelschapsdieren	Zoals omschreven in artikel 1.1 van het Besluit houders van dieren: "zoogdier, vogel, vis, reptiel of amfibie, kennelijk bestemd om te houden voor liefhebberij of gezelschap, met uitzondering van een dier dat behoort tot een in bijlage II bij dit besluit opgenomen diersoort of diercategorie, niet zijnde konijn, bruine rat, tamme muis, cavia, goudhamster en gerbil".
Inbeslagname	Het onder zich nemen of houden van dieren op basis van strafrechtelijke handhaving.
Inbewaringname	Het onder zich nemen of houden van dieren op basis van bestuursrechtelijke handhaving.
Inspectie ter plaatse	Bij een inspectie ter plaatse gaat de inspecteur of vrijwilliger van de LID zelf naar de locatie om bevindingen te doen.
Intrinsieke waarde	Zoals omschreven in artikel 1.3 van de Wet dieren: "de eigen waarde van dieren, zijnde wezens met gevoel".
Landbouwhuisdieren	Zoals omschreven in Artikel 2.3 van de Wet dieren: "dieren met het oog op de productie van dierlijke producten".
Melding	Melding die naast identificeerbare gegevens van de melder ook feitelijke en concrete informatie betreffende dierenleed alsmede verifieerbare en traceerbare gegevens over locatie en/of beklagde en het dier bevat.
Meldpunt 144	Het landelijke meldnummer bij de politie, 144 Red een dier, waar burgers hun meldingen over dieren in nood kunnen doen.
Noodhulp	Hulp aan een dier waarbij terstond inzetten van hulp noodzakelijk is om voortdurend van mishandeling zoals bedoeld in artikel 2.1 Wet dieren (ernstig lijden) of overlijden te voorkomen.
Ondersteuning	Primaire ondersteuning: een ketenpartner fysiek en telefonisch ondersteunen en samenwerking op het gebied van juridische en diergerichte kennis en kunde. Secundaire ondersteuning: een ketenpartner voorzien van gegevens en het leveren van bijdragen aan opleidingen, het ontwikkelen van lesmateriaal en het bijwonen van operationele, tactische en strategische overleggen. Verder vervult de LID, conform werkafspraken, een achtervangfunctie voor de NVWA.

Opsporing	Zoals omschreven in Artikel 132a van het Wetboek van Strafvordering: “onderzoek in verband met strafbare feiten onder gezag van de officier van justitie met als doel het nemen van strafvorderlijke beslissingen”, waarbij de LID nadrukkelijk de Aanwijzingen van het openbaar ministerie in acht neemt.
Routinecontrole	Routinecontroles zijn bedoeld om de juiste naleving van wet- en regelgeving te controleren. Hierbij maken de districtsinspecteurs gebruik van hun toezichthoudende bevoegdheden, die door het ministerie van LNV zijn toegekend.
Strafrechtelijke actie	Indien de LID een overtreding van de wettelijke regels voor dierenwelzijn constateert, kan de LID dit rapporteren aan het OM door middel van een proces-verbaal ten behoeve van een strafrechtelijke vervolging. Een mondelinge of schriftelijke waarschuwing en het aanzeggen van een proces-verbaal vallen ook onder de strafrechtelijke acties.
Strafrechtelijke handhaving	Het door (buitengewoon) opsporingsambtenaren opsporen en door het OM vervolgen van overtreders van de wettelijke regels met betrekking tot (het houden van) dieren en dierenwelzijn.
Toezicht	Het verzamelen van informatie over de naleving van wettelijke voorschriften, zo nodig met behulp van wettelijk toegekende bevoegdheden, en het beoordelen van die informatie, alsmede het informeel trachten de overtreder tot naleving te bewegen.
Tweedelijs handhaving	Het overnemen van meldingen waarvan uit het onderzoek van de politie is gebleken dat de expertise van de LID bij een melding gewenst is en/of de zaak in aanmerking komt voor bestuursrecht.

BIJLAGE II – WERKZAAMHEDEN

1. Handhaving naar aanleiding van meldingen uit de eerste en tweede lijn

De LID vervult zowel een eerste- als een tweedelijns handhavingfunctie. De LID ontvangt direct meldingen van Meldpunt 144 die een indicatie bevatten van een overtredingssituatie en betrekking hebben op verwaarlozing van gezelschapsdieren en hobbymatig gehouden landbouwhuisdieren (nalatingsvergrijpen). Daarnaast kunnen zowel de NVWA als de politie aan de LID vragen om in de eerste lijn op te treden. De zal LID ter plaatse de afweging maken of in opdracht van RVO een bestuursrechtelijk traject gestart wordt en/of een strafrechtelijk traject geïnitieerd wordt, waarbij de LID rapporteert aan het Functioneel Parket (OM).

De politie neemt meldingen van Meldpunt 144 in behandeling die betrekking hebben op mishandeling van gezelschapsdieren en hobbymatig gehouden landbouwhuisdieren (handelingsvergrijpen). Daarnaast neemt de politie meldingen in behandeling die gedaan worden bij overige (interne) kanalen. Indien uit het onderzoek ter plaatse blijkt dat de expertise van de LID gewenst is en/of de zaak in aanmerking komt voor bestuursrecht, wordt deze in de tweede lijn bij de LID uitgezet ter verdere behandeling. De LID zal in dat geval ter plaatse het onderzoek overnemen en/of voortzetten en, indien nodig, in opdracht van RVO een bestuursrechtelijk traject starten. Alternatief en in beperkte mate (binnen de met RVO afgestemde kaders) zal de LID zonder ter plaatse te komen contact opnemen met RVO met het verzoek een bestuursrechtelijk traject in te zetten.

2. Ondersteuning en samenwerking met ketenpartners

De LID besteedt tijd aan de ondersteuning van en samenwerking met de politie. Hierbij moet gedacht worden aan primaire ondersteuning zoals fysieke en telefonische ondersteuning en samenwerking met de politie op het gebied van juridische en diergerichte kennis en kunde. Daarnaast vindt er secundaire ondersteuning plaats aan de politie door ze bijvoorbeeld te voorzien van gegevens (bijvoorbeeld historie van bekende adressen) en het leveren van bijdragen aan opleidingen, het ontwikkelen van lesmateriaal en het bijwonen van operationele, tactische en strategische overleggen. Verder vervult de LID, conform werkafspraken, een achtervangfunctie voor de NVWA.

3. Inspecties op eigen initiatief en naar aanleiding van signalen uit het netwerk

De inspecteurs van de LID kunnen ook op eigen initiatief een inspectie inzetten. Dit kan naar aanleiding van een eigen waarneming dat een dier vermoedelijk wordt verwaarloosd of mishandeld of naar aanleiding van een signaal uit het eigen netwerk. Daarnaast kan RVO de LID wijzen op situaties die mogelijk in strijd zijn met wet- en regelgeving op het gebied van dierenwelzijn, de zogenaamde handhavingverzoeken. De LID doet vervolgens nader onderzoek.

4. Toezicht door middel van routinecontroles

Routinecontroles zijn bedoeld om de juiste naleving van wet- en regelgeving te controleren. Hierbij maken de districtsinspecteurs gebruik van hun toezichthoudende bevoegdheden, die door het ministerie van LNV zijn toegekend. Voor het uitvoeren van de routinecontroles wordt zoveel mogelijk een programmatische aanpak gekozen waarbij er gericht toezicht wordt uitgevoerd door een doelgerichte aanpak. In overleg met het ministerie van LNV controleert de LID bijvoorbeeld gericht bij specifieke houders, zoals dierenspeciaalzaken en tuincentra. Daarnaast houdt de LID, in samenwerking met de handhavingspartner NVWA, toezicht op de artikelen in het Besluit houders van dieren die betrekking hebben op het bedrijfsmatig fokken en verhandelen van gezelschapsdieren.

5. Behandeling van meldingen licht verstoord dierenwelzijn door vrijwilligers

De LID ontvangt van Meldpunt 144 ook meldingen van 'licht verstoord dierenwelzijn'. Dit zijn meldingen waaruit geen indicatie van handhaving voortvloeit, maar waar wel mogelijk sprake is van (licht) verstoord dierenwelzijn. Een vrijwillig Medewerker Buitendienst (MBD) gaat ter plaatse om in gesprek te gaan met de houder/eigenaar met behulp van betrouwbare informatie van gerenommeerde bronnen.

BIJLAGE III – HANDHAVINGSKETEN EN PROCES LID

